

2024/2322

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2322

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

- med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2022,
- med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0103/2024), och av följande skäl:
 - A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ⁽¹⁾ (*myndigheten*) uppgick dess slutgiltiga budget för budgetåret 2022 till 68 068 551 EUR, vilket innebär en ökning med 12,32 % jämfört med 2021. Myndigheten finansieras med bidrag från unionen (17 301 544 EUR, vilket motsvarade 25,41 % av den totala budgeten), bidrag från medlemsstaternas tillsynsmyndigheter (27 293 765 eller 40,10 %) och avgifter som tas ut av de enheter som står under tillsyn (22 228 234 EUR eller 32,66 %).
 - B. Revisionsrätten förklarar i sin rapport om årsredovisningen för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2022 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att myndighetens årliga räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för att följa upp budgeten under budgetåret 2022 resulterade i ett budgetgenomförande på 98,78 %, vilket är en liten minskning med 1,17 % jämfört med 2021. Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 89,83 %, vilket är en liten minskning med 0,08 % jämfört med föregående år.
2. Europaparlamentet noterar utifrån myndighetens yttrande av den 5 juli 2023 om de uppföljningsåtgärder som vidtagits till följd av ansvarsfriheten för genomförandet av myndighetens budget för budgetåret 2021 (*myndighetens yttrande*) att myndigheten – med tanke på den ökande komplexiteten i dess budgetstruktur – anser att det är nödvändigt med en översyn av dess avgiftsfinansieringsmodell för att kunna reagera både på ett lämpligt och snabbt sätt på en betydande utveckling på finansmarknaderna och samtidigt mer effektivt kunna hantera det ökande antalet avgiftskällor som härrör från direkta tillsynsuppdrag.

Prestationer

3. Europaparlamentet konstaterar att myndigheten använder vissa mått som centrala resultatindikatorer för att bedöma det mervärde som dess verksamhet ger och andra mått för att förbättra sin budgetförvaltning. Parlamentet lovordar myndigheten för att ha slutfört sitt arbetsprogram för 2022 till 90 %, och att de flesta av dess nyckelprestationsindikatorer har uppnåtts eller överskridits.
4. Europaparlamentet välkomnar myndighetens svar på de geopolitiska utmaningarna under 2022. Parlamentet noterar i detta sammanhang att myndigheten har intensifierat sin riskövervaknings- och tillsynsverksamhet som svar på Rysslands olagliga och oprovocerade invasion av Ukraina, vilket har lett till ökad vaksamhet vid bedömningen av potentiella konsekvenser för unionens finansmarknader och vidtagit nödvändiga åtgärder för att skydda marknadsstabiliteten och investerarskyddet. Parlamentet noterar även att myndigheten i samband med energikrisen offentliggjorde sin högnivåbedömning av de områden där kommissionen begärde synpunkter på åtgärder för att begränsa alltför stor volatilitet och minska likviditetrycket på icke-finansiella motparter som är verksamma på gas- och elmarknaderna, och har antagit tillfälliga nödåtgärder för att ta itu med dessa likviditetsbegränsningar.

⁽¹⁾ EUT C 38, 31.1.2023, s. 84.

5. Europaparlamentet noterar att myndighetens strategiska prioriteringar under 2022 var inriktade på tre övergripande frågor, nämligen att stödja utvecklingen av sunda kapitalmarknader, främja hållbar finansiering och innovation och stimulera innovation och digitalisering. Parlamentet välkomnar att myndigheten genomförde dessa prioriteringar under 2022 genom en rad åtgärder, såsom tillhandahållande av tekniska synpunkter till kommissionen om aspekter som rör investerarskydd i översynen av Mifid II och Mifir och med avseende på börsnoteringsakten, offentliggörandet av myndighetens färdplan för hållbar finansiering 2022–2024 och utfärdande av varningar till investerare och nationella behöriga myndigheter om bland annat riskerna med kryptotillgångar.
6. Europaparlamentet erkänner myndighetens resultat under 2022, som var ett viktigt år ur tillsynskonvergensperspektiv, med flera gemensamma tillsynsåtgärder, tre större inbördes utvärderingar utöver den obligatoriska årliga inbördes granskningen av centrala motparter, inbegripet en som beskriver de åtgärder som vidtagits av nationella behöriga myndigheter i samband med utlokaliseringar efter Förenade kungarikets utträde ur unionen, och de första rekommendationerna från myndigheten till en nationell behörig myndighet enligt artikel 16 i inrättandeförordningen, i syfte att strukturellt stärka de nationella behöriga myndigheternas tillsynsstrategi och tillsynsförmåga.
7. Europaparlamentet noterar myndighetens offentliggörande 2022 av en rapport om den europeiska marknaden för utsläppsrätter och utsläppsrätsderivat, i vilken ett antal politiska rekommendationer lades fram för att förbättra marknadstransparensen och marknadsövervakningen, samt myndighetens samordning av den första omgången av anonyma aktörskontroller (mystery shopping) bland ett antal nationella behöriga myndigheter och lanseringen av myndighetens nya strategi för 2023–2028.

Effektivitet och vinster

8. Europaparlamentet konstaterar att myndigheten fortsätter att eftersträva effektivitetsvinster och synergier inom sina verksamhetsområden. Parlamentet noterar i detta sammanhang att myndigheten genomförde en utvärdering av sitt årliga arbetsprogram för att öka effektiviteten genom att fördela resurser på ett ändamålsenligt sätt som svar på externa faktorer såsom Rysslands invasion av Ukraina, inbegripet med avseende på lagstiftningsförslagen om en europeisk gemensam kontaktpunkt, som ursprungligen inte planerades i myndighetens årliga arbetsprogram för 2022. Parlamentet lovordar att myndigheten, som en del av sin effektivitetsstrategi, fortsätter att dela en räkenskapsförare med Europeiska bankmyndigheten.
9. Europaparlamentet noterar vissa av de interna åtgärder som genomförts för att uppnå effektivitetsvinster och synergier, såsom en fullständig intern omfördelning som gjorde det möjligt för myndigheten att ta över nya mandat och uppgifter, utan behov av ytterligare resurser, en ytterligare optimering av upphandlingsresurserna genom att ansluta sig till mer interinstitutionella förfaranden och genom att leda större gemensamma upphandlingar mellan byråer, en förenkling av processer när det gäller budgetförvaltning och investeringar i ljud-, video- och röstverktyg som gjorts under pandemin, vilket möjliggör distansarbete. Parlamentet noterar vidare att myndigheten planerar färre tjänsteresor för sin personal och fler distansmöten i framtiden, vilket ökar flexibiliteten och minskar kostnaderna.
10. Europaparlamentet konstaterar att myndighetens samtliga administrations- och stödfunktioner, nämligen personal-, etik-, finans-, upphandlings- och infrastrukturförvaltningsprocesser, nu har digitaliserats i många år, alltså i enlighet med en policy om noll papper. Parlamentet noterar att myndigheten under 2022 migrerade sin informations- och kommunikationsteknikinfrastruktur till det offentliga molnet, och att besparingar förväntades när systemen expanderades. Parlamentet välkomnar att myndigheten under fjärde kvartalet 2022 inledde processen för att införa verktyget för förvaltning av offentlig upphandling.

Personalpolitik

11. Europaparlamentet noterar att 87,60 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2022 och att 219 av de 243 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (antalet tillåtna tjänster 2021 var 250). Parlamentet noterar dessutom att 91 kontraktsanställda och 12 utstationerade nationella experter arbetade för myndigheten 2022.
12. Europaparlamentet noterar att antalet anställda under 2022 ökade med 45 % jämfört med 2021. Parlamentet noterar vidare, när det gäller den geografiska balansen, att myndighetens personal, nämligen tillfälligt anställda, kontraktsanställda och utstationerade nationella experter, i slutet av 2022 omfattade 24 olika nationaliteter i unionen. Parlamentet påminner om vikten av att säkerställa en balanserad geografisk representation i myndighetens ledning och hela personal.

13. Europaparlamentet välkomnar att myndigheten nästan har uppnått en jämn könsfördelning på lednings- och personalnivå. Parlamentet noterar könsfördelningen bland myndighetens högsta ledning och mellanchefer, där 16 av 30 var kvinnor (53 %). Parlamentet noterar könsfördelningen i myndighetens förvaltningsstyrelse, där fyra av sju är män (57 %). Parlamentet noterar vidare könsfördelningen bland myndighetens totala personalstyrka, där 175 av 322 är män (54 %).
14. Europaparlamentet noterar att myndigheten har infört en policy för att skydda individens värdighet och förhindra psykologiska och sexuella trakasserier. Parlamentet välkomnar att inga trakasserier rapporterades, utreddes eller togs till domstol under 2022. Parlamentet välkomnar vidare myndighetens engagemang för att utveckla en policy för mångfald och inkludering.

Upphandling

15. Europaparlamentet noterar att myndigheten under 2022 förvaltade 14 upphandlingsförfaranden, varav tre var öppna anbudsförfaranden på it-området till ett totalt värde av 99,4 miljoner EUR.
16. Europaparlamentet påminner från revisionsrättens rapport om myndighetens årsredovisning för budgetåret 2021 om iakttagelsen att myndigheten hade beslutat att inleda ett förhandlat förfarande utan att offentliggöra det, i strid med punkt 3.1 i bilaga I till budgetförordningen⁽²⁾. Parlamentet noterar utifrån myndighetens yttrande att utelämnandet av offentliggörande på förhand motiverades av upphandlingens specifika omfattning och vederbörligen dokumenterades i efterhand, och att alla nödvändiga åtgärder vidtogs för att förhindra en liknande situation i framtiden.
17. Europaparlamentet uppmärksammar not IV.1 i myndighetens årsredovisning för 2022, som beskriver en osäkerhet i samband med resultatet av en rättegång (UniSystems Luxembourg och Unisystems systemata plioforikis mot Esma) i samband med beslutet i ett gemensamt upphandlingsförfarande som bestrids av en sökande vid unionens tribunal.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

18. Europaparlamentet noterar att myndigheten såg över policyn för intressekonflikter för icke-anställda 2022, som omfattar personal, nationella experter och praktikanter. Parlamentet lovordar myndigheten för att ha vidtagit flera åtgärder för att öka medvetenheten om intressekonflikter och etiska regler, bland annat genom att anordna introduktionssessioner för nyanlända, och för att den hållit ett möte med alla anställda för att informera personalen om de viktigaste fakta och siffror som rör etik, ge ingående förtydliganden om hanteringen av finansiella instrument och dela prioriteringarna för 2022.
19. Europaparlamentet noterar att för de årliga förklaringar om intressekonflikter som granskades av myndigheten 2022 togs inga frågor upp med anknytning till potentiella intressekonflikter. Parlamentet noterar att myndigheten, utöver de årliga förklaringarna, under 2022 granskade och bedömde ett betydande antal begäranden och förklaringar från personalen (54 i urvalsförfaranden, 13 förklaringar om avlönad anställning av make/maka, 41 begäranden om extern verksamhet, 21 begäranden om offentliggörande eller tal, 23 begäranden om att handla med finansiella instrument, 10 begäranden om verksamhet under tjänstledighet av personliga skäl, 10 förklaringar om planerad verksamhet efter att ha lämnat myndigheten). Parlamentet noterar i detta sammanhang att även om majoriteten av förklaringarna inte gav upphov till några farhågor om intressekonflikter rekommenderades i två fall en ändring av uttagningskommitténs sammansättning, och i ett fall infördes skyddsåtgärder avseende en chef som lämnade myndigheten, såsom att klippa av denna från konfidentiell information och införa ett ettårigt förbud mot att bedriva lobbyverksamhet mot personalen.
20. Europaparlamentet välkomnar att myndigheten offentliggör meritförteckningar och intresseförklaringar för sina styrelseledamöter och sin ledningspersonal. Parlamentet lovordar det transparenta sätt på vilket myndigheten rapporterar sina personalmöten med externa intressenter och gör dem tillgängliga på sin webbplats.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

21. Europaparlamentet påminner om revisionsrättens iakttagelse i sin rapport om myndighetens årsredovisning för budgetåret 2021 om de brister som konstaterats i myndighetens förvaltnings- och kontrollsystem när det gäller intressekonflikter. Parlamentet noterar i detta sammanhang att myndighetens etikgrupp under 2022 inledde en praxis för att systematiskt samla in intresseförklaringar från de högre chefernas rapporterade tjänstemän, för att säkerställa att inga intressekonflikter uppstår under bedömningsprocessen för myndighetens högre chefer. Parlamentet påminner även om att tillsynsstyrelsen antog en ändrad policy för intressekonflikter för att införa ett uttryckligt krav för personer som kan vara föremål för intressekonflikter, dvs. styrelseledamöter, suppleanter eller samordnare för nationella behöriga myndigheter, att lämna rummet under överläggningarna om den relevanta frågan och att avstå från att rösta i skriftliga förfaranden. Parlamentet lovordar byrån för att ha tagit itu med revisionsrättens iakttagelse som nu anses vara avslutad.

Intern kontroll

22. Europaparlamentet välkomnar den årliga bedömningen av myndighetens internkontrollsystem och slutsatsen att det finns på plats och fungerar väl. Parlamentet noterar att myndigheten mätte 77 internkontrollindikatorer som omfattade alla internkontrollprinciper och identifierade 42 brister, varav de flesta var mindre och ingen av dem ifrågasatte förekomsten av eller funktionen hos internkontrollprinciperna. Parlamentet noterar att de observerade möjligheterna till förbättringar främst rör kontrollmiljön, kontrollverksamheten samt informations- och kommunikationskomponenterna.
23. Europaparlamentet noterar att myndigheten granskades av kommissionens tjänst för internrevision (IAS) om datahantering 2022, och erkände de framsteg som gjorts i samband med inrättandet av ramen för datahantering samt de fortsatta insatserna för att fastställa en mer sammanhängande vision för datahanteringsverksamheten. Parlamentet noterar dock att tjänsten för internrevision identifierade brister i både utformningen och det ändamålsenliga och effektiva genomförandet av de interna kontrollsystem som inrättats för datahanteringsprocesserna och utfärdade fem rekommendationer, varav två var mycket viktiga. Myndigheten uppmanas att åtgärda dessa brister och rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som görs i detta avseende.
24. Europaparlamentet noterar att myndigheten efter sin årliga organisatoriska riskbedömning identifierade risker under 2022, såsom risken för fragila och mer volatila marknader som kan påverka den finansiella stabiliteten, utsätta investerare för fara och öka tillsynsrisken för myndigheten, risken för otillräckliga resurser eller brist på expertis på vissa områden för att ta sig an de nya utmaningarna och risken för en cyberattack som riktas mot myndigheten och som påverkar it-systemens säkerhet. Parlamentet uppmanar myndigheten att vidta alla begränsningsåtgärder som krävs för att hantera dessa risker.

Övriga synpunkter

25. Europaparlamentet lovordar myndigheten för att den officiellt erkänts för sitt miljöledningssystem inom ramen för Emas (EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning) och för att ha fått Emas-registrering 2022. Parlamentet lovordar vidare myndigheten för dess åtagande att i så stor utsträckning som möjligt främja och integrera gröna krav i sina upphandlingsförfaranden. Parlamentet noterar med tillfredsställelse utifrån revisionsrättens rapport att myndigheten är en av de byråer som utfärdar en årlig miljöredovisning.
26. Europaparlamentet noterar att myndigheten under 2022, tillsammans med de andra ESA-myndigheterna, utfärdade varningar till konsumenter om den högriskverksamhet och spekulativa verksamhet som är förknippad med många kryptotillgångar.
27. Europaparlamentet hänvisar till sin resolution av den 11 april 2024 ⁽³⁾ om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll när det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet.

⁽³⁾ Antagna texter, P9_TA(2024)0280.